Сабактын темасы: “Келечектин инсаны: Менин баалуулуктарым жана жоопкерчилигим”

- **Классы:** 8-класс.
- **Усулу:** Интерактивдүү, топтук иш, кейс-стади (кырдаалдарды талдоо).
- **Форматы:** 5E модели

Сабактын максаттары:

1. **Билим берүүчүлүк:** Окуучулар чынчылдык, жоопкерчилик, боорукердик, мекенчилдик жана туруктуу өнүгүү (жаратылышты коргоо) түшүнүктөрүнүн заманбап коомдогу маанисин терең түшүнүшөт.
2. **Өнүктүрүүчүлүк (Компетенттүүлүктөр):**
   - *Маалыматтык:* Кырдаалдардан керектүү маалыматты бөлүп көрсөтө алышат.
   - *Социалдык-коммуникациялык:* Топто пикир алышып, бири-биринин оюн сыйлашат, эмпатияны өнүктүрүшөт.
   - *Өзүн-өзү уюштуруу:* Өзүн-өзү таанууга умтулуп, турмуштук көйгөйлөрдү чечүүнүн жолдорун издешет.
3. **Тарбиялык (Баалуулуктар):** Ак ниеттүүлүккө, айлана-чөйрөгө аяр мамиле жасоого жана мекенчил болууга тарбияланышат.

Сабактын жүрүшү

1. Engage — Кызыгууну ойготуу (5 мүнөт)

- **Мугалимдин киришүүсү:** Саламдашуу, жагымдуу манай түзүү. Доскага эки түшүнүктү жазат: **«Ийгиликтүү адам»** жана **«Асыл инсан»**.
- **Суроо:** *«Балдар, силердин оюңарча, адамда билим гана болуп, бирок чынчылдык же боорукердик жок болсо, ал коомго пайда алып келеби? Эмне үчүн 12 жылдык билим берүүдө биз баалуулуктарга өзгөчө маани беришибиз керек?»*

2. Explore — Изилдөө (12 мүнөт)

Окуучуларды 4 топко бөлөт. Ар бир топко конкреттүү баалуулуктарды камтыган турмуштук кырдаалдар (кейстер) берилет. Окуучулар топто талкуулап, көйгөйдү чечиши керек.

- **1-топ: «Чынчылдык, Ак ниеттүүлүк жана Жоопкерчилик»**
  - *Кырдаал:* Сиз чейректик тест учурунда досуңуздун телефондон көчүрүп жатканын көрдүңүз. Ал бул иши менен жогорку баа алып, стипендия же сыйлыкка көрсөтүлүшү мүмкүн. Сиздин аракетиңиз? Чынчылдык менен достуктун чеги кайда?
- **2-топ: «Өзүн-өзү таануу жана Боорукердик»**
  - *Кырдаал:* Класска жаңы окуучу келди. Ал абдан тартынчаак жана кийими жөнөкөй
  - болгондуктан, кээ бир балдар аны катарына кошпой, шылдыңдап жатышат. Сиз анын ордунда болсоңуз эмнени сезмексиз? Ага кантип жардам бере аласыз?

- **3-топ: «Мекенчилдик жана Туруктуу өнүгүү»**
  - *Кырдаал:* Көптөгөн жаштар "Кыргызстанда келечек жок, чет өлкөгө кетиш керек" дешет. Чын эле Мекенчилдик чет өлкөгө кетпөө дегенди билдиреби? Же чет жерден билим алып, Мекенге салым кошуу туруктуу өнүгүүгө жатабы?
- **4-топ: «Жаратылышка аяр мамиле жасоо (Экология)»**
  - *Кырдаал:* Сиздин айылыңызда же шаарыңызда адамдар таштандыны атайын эмес, арыктарга жана жол жээгине ташташат. Бул маселени 8-класстын окуучулары катары администрациясыз, өз күчүңөр менен кантип чече аласыңар?

3. Explain — Түшүндүрүү (10 мүнөт)

- Ар бир топ өз сунуштарын ортого салат (Спикерлер чыгып сүйлөйт).
- **Мугалимдин анализи:** Топтордун жообторун угуп, баалуулуктарды жалпылайт:

4. Elaborate — Тереңдетүү жана Практика (13 мүнөт)

Окуучулардын алган билимдерин компетенттүүлүккө (көндүмгө) айлантуу максатында **«Баалуулуктар картасы»** көнүгүүсү аткарылат.

- **Тапшырма:** Ар бир топ талкууланган баалуулуктарды мектепте жана күнүмдүк жашоодо колдонуунун 3 конкреттүү кадамын жазат.

Баалуулук	**Мектептеги иш-аракет (Биздин кадам)**
Ак ниеттүүлүк	Өз күчү менен баа алуу, көчүрбөө, мугалимдерди жана курбуларды алдабоо.
Боорукердик	Инклюзивдүүлүктү колдоо, жардамга муктаж классташтарга көмөктөшүү.
Жаратылышка аяр мамиле	Классты таза кармоо, эко-акцияларды уюштуруу, кагазды үнөмдөө.
Өзүн-өзү таануу	Күнүнө 10 мүнөт өз каталарынын үстүнөн ойлонуу, ийримдерге катышуу.

5. Evaluate — Рефлексия жана Баалоо (5 мүнөт)

- Окуучулар стикерлерге бүгүнкү сабактан алган эң башкы сабагын бир сөз менен жазып, доскадагы "Инсандын дарагына" чапташат.
- **Мугалимдин корутундусу:** *«Балдар, 12 жылдык билим берүү силерди жөн гана маалыматка толтурбастан, коомго пайдалуу, жүрөгү таза, жоопкерчиликтүү жаран кылып тарбиялоону көздөйт. Бүгүнкү кадам — эртеңки чоң келечектин башаты».*